

verslag

Verslag van bijeenkomst Klankbordgroep project
Knooppunt Hoevelaken

Omschrijving

Datum bespreking

Deelnemers

18 juni 2019

- Fietsersbond – dhr. A. Klok
- Reizigersvereniging Rover – dhr. R. Coveen en dhr. B.A. Blaauwgeers
- Stichting Onze Stadstuin – Johan Kole
- Werkgroep Nijkerkerstraat/Westerdorpsstraat – mevr. A. Smink
- Stichting Hoevelaken Bereikbaar en Leefbaar – dhr. J. Lobeek en mevr. J. Ramsbotham
- Samenwerkende Groeperingen Leefbaarheid Amersfoort – mevr. M. den Hartog
- Vereniging vrienden van het Watergebied (nu namens zichzelf) – mevr. R. Norp
- Volkstuin de Heiligenbergerbeek – dhr. H. Weg en dhr. A. van Alphen
- Rijkswaterstaat – dhr. R. Termaat (omgevingsmanager), dhr. R. Koudijs (projectleider techniek), mevr. D. Boers (adviseur omgeving), mevr. A. van Oorschot (communicatie adviseur) en mevr. E. Dölle (adviseur omgeving)

Afschrift aan

Klankbordgroep, Rijkswaterstaat Omgevingsteam

Rijkswaterstaat Grote Projecten en Onderhoud

Project knooppunt
Hoevelaken

Griffioenlaan 2
3526 LA Utrecht
Postbus 2232
3500 GE Utrecht

T
F
knooppunthoevelaken@rws.nl
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Elske Dölle

Adviseur Omgeving

T
elske.dolle@rws.nl

Datum

18 juni 2019

Kenmerk

RWS# 3708690

Bijlage

Presentatie KBG 18 juni 2019

RWS# 3708276

1. Opening en mededelingen

Dhr. Termaat opent de avond. In oktober 2018 is de laatste bijeenkomst van de KBG geweest. Tijdens deze avond kreeg de KBG een preview te zien van de informatiebijeenkomsten voor het Ontwerptracté Besluit (OTB). Vraag aan de KBG: hebben jullie nog tips hoe Rijkswaterstaat in het vervolg zulke avonden kan organiseren?

Reactie vanuit KBG: wij hadden graag gezien dat de bijeenkomst eerder had plaatsgevonden, zodat wij meer ruimte hadden om de zaken te laten bezinken. Dhr. Termaat: wij begrijpen deze opmerking. Wij hebben geprobeerd om zo vroeg mogelijk transparantie te bieden binnen de kaders die de formele procedures ons gaven.

2. Stand van zaken project knooppunt Hoevelaken

Dhr. Termaat vervolgt de bijeenkomst met het geven van een update over de stand van zaken van project Hoevelaken (zie voor de volledige presentatie bijlage RWS# 3708276). Op 15 april heeft de minister Infrastructuur & Waterstaat een brief gestuurd aan de Tweede Kamer met de formele mededeling dat het contract met de huidige aannemer CA128 wordt ontbonden nadat het Tracébesluit (TB) is afgerond. Naar aanleiding hiervan heeft Rijkswaterstaat een mail aan de KBG gestuurd waarin de inhoud van deze brief is gedeeld. Rijkswaterstaat hoort vanavond graag welke vragen de KBG heeft n.a.v. deze ontwikkeling.

De KBG stelde diverse vragen n.a.v. de brief aan de Tweede Kamer. Zo is gevraagd naar de achterliggende reden van de ontbinding, over de financiën, de manier van ontbinden en over de toekomst.

Dhr. Termaat heeft uitgelegd dat de risico's zodanig groot zijn geworden in de tijd tussen aanbesteding en nu, dat het huidige contract niet meer doorgezet kon worden. In gezamenlijk overleg is het contract gewijzigd en is de opgave tot realisatie eruit gehaald. Het TB wordt met de huidige aannemer afgerond. Na vaststelling van het TB volgt een nieuwe aanbesteding om het project te realiseren. Hoe dit er precies uit komt te zien, moet in de toekomst duidelijk worden. Wat de verder gevolgen zijn voor het project qua planning en kosten wordt ook later duidelijk. Op dit moment wordt de planning gehanteerd

- 2020: Tracébesluit
- 2021: Start realisatie
- 2023-2025: Openstelling

In de zomer zullen er al wel conditionerende werkzaamheden plaatsvinden, waaronder voorbereidingen t.a.v. kabels & leidingen en archeologische onderzoeken. Deze voorbereidende werkzaamheden dienen de risico's in het nieuwe contract kleiner te maken. Intern zijn wij volop bezig met voorbereidingen voor de nieuwe aanbesteding en het beantwoorden van zienswijzen.

Tot slot presenteert dhr. Termaat de media aandacht die er is geweest n.a.v. de ontbinding van het contract (zie bijlage RWS# 3708276, slide 9).

3. Ontwikkelingen van invloed op het project

a. Programma Aanpak Stikstof

Dhr. Termaat: op 29 mei 2019 heeft de Raad van State besloten dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet als basis voor toestemming voor activiteiten mag worden gebruikt. Project Hoevelaken maakt gebruik van de PAS. Wat deze uitspraak betekent voor het project wordt op dit moment bestudeerd.

Rijkswaterstaat toont een film van de Raad van State waarin de uitspraak over de PAS wordt toegelicht (te bezichtigen via deze link: <https://player.vimeo.com/video/338944317>).

Vragen KBG:

- Hoe ontstaat stikstof door wegenbouw?
Reactie Rijkswaterstaat:
Door de uitlaatgas van auto's die gebruik gaan maken van de Rijksweg.
- Is dit een showstopper of oplosbaar voor Rijkswaterstaat?

Reactie Rijkswaterstaat:

Rijkswaterstaat buigt zich nu over het probleem, want de uitspraak van de Raad van State heeft consequenties voor honderden projecten. Dit vraagstuk zal worden geregeld in het TB, het zal geen risico voor de nieuwe aannemer zijn.

**Rijkswaterstaat Grote
Projecten en Onderhoud**
Project knooppunt
Hoevelaken

Datum
18 juni 2019

- b. Kamerbrief onderzoek GWW sector
Project Hoevelaken is niet het enige project binnen de GWW sector dat in de problemen is gekomen met de aannemer. Het speelt breder. Op 11 juni heeft de minister de Kamer geïnformeerd over het onderzoek van Rijkswaterstaat naar de uitdagingen en verbetermogelijkheden in de GWW-sector (zie link: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/06/11/toekomstige-opgave-rijkswaterstaat-perspectief-op-de-uitdagingen-en-verbetermogelijkheden-in-de-gww-sector>).
- c. Hinder
Bij de nieuwe aanbesteding dienen wij rekening te houden met de planningen van raakvlakprojecten. Als project hebben wij de opgave om te voorkomen dat in de regio tegelijkertijd op verschillende plekken hinder is door werkzaamheden.

4. Stand van zaken zienswijzen

Dhr. Koudijs: belangrijk onderdeel van het TB is het behandelen van de zienswijzen.

- Uit de 277 zienswijzen hebben wij ruim 1000 punten gehaald. Momenteel is het project druk bezig om al deze punten te behandelen. Hiervoor hebben wij ook contact met de bestuurlijke partners.
- Het gevolg van de beantwoording kan zijn dat het ontwerp op een paar specifieke onderdelen moeten worden aangepast. Ook zal het project de milieu- en effectonderzoeken (natuur, geluid, lucht etc.) daarop dienen aan te passen.
- De formele beantwoording van de zienswijzen vindt plaats bij de publicatie van het TB, in de Nota van Antwoord (voorjaar 2020).

Vraag KBG: krijgt iedereen die een zienswijze heeft ingediend een persoonlijke reactie?

Reactie Rijkswaterstaat:

De Nota van Antwoord zal in zijn geheel openbaar toegankelijk zijn op de website van platform Participatie na publicatie van het TB. Wij buigen ons nog over de vraag op welke manier wij de indieners van de zienswijzen hierover gaan informeren. Delen van de zienswijzen zijn wij al wel aan het terugkoppelen, bijvoorbeeld aan grondeigenaren of als er hele persoonlijke belangen spelen. Dit met een slag om de arm, omdat het pas formeel is als de minister het TB met de Nota van Antwoord heeft vastgesteld.

5. Stand van zaken natuur- en boscompensatie

Dhr. Termaat toont de natuur- en boscompensatie gebieden die momenteel als mogelijkheid worden gezien (zie bijlage RWS# 3708276, slide 13). Dit is een detailuitwerking van de zoekgebieden die waren opgenomen in het OTB.

Vragen KBG:

- Waar is Wincoop?

Reactie Rijkswaterstaat:

De locatie Wincoop ligt in de noordhoek van het Hoevelakense Bos, in de gemeente Nijkerk.

**Rijkswaterstaat Grote
Projecten en Onderhoud**
Project knooppunt
Hoevelaken

Datum
18 juni 2019

- Wij konden in het OTB alleen op de zoekgebieden bezwaar maken. Kunnen wij nu niet meer reageren op de detailuitwerking?
Reactie Rijkswaterstaat:

Als het bestemmingsplan moet worden aangepast voor de natuur- en boscompensatie dan is het mogelijk om hierop te reageren via de bestemmingsplanprocedure. Het bepalen van de compensatiegebieden doet Rijkswaterstaat overigens niet alleen. Er is een Werkgroep Natuur opgericht waarin ook de regiopartijen zijn vertegenwoordigd. Samen met de regiopartijen onderzoekt Rijkswaterstaat hoe op regionaal niveau natuurgebieden kunnen worden versterkt.

- Zal over de uitkomst van de natuur- en boscompensatie proactief worden gecommuniceerd of dienen wij dit zelf in de gaten te houden?

Reactie Rijkswaterstaat:

De uitkomst zal worden verwerkt in het TB. Wij zullen de stand van zaken behandelen tijdens KBG bijeenkomsten. Verdere concrete invulling loopt via de bestemmingsplanprocedure.

- Wij hadden graag gezien dat gemeenten ons op de hoogte hadden gehouden van de ontwikkelingen rondom bos- en natuurcompensatie.

Reactie Rijkswaterstaat:

Wij nemen dit punt mee naar onze regiopartners.

- Wat is het verschil tussen natuur- en boscompensatie?

Reactie Rijkswaterstaat:

Wij komen terug op de precieze definitie. Hiervoor dienen wij navraag te doen bij de natuurspecialist.

Reactie natuurspecialist:

- *Natuurcompensatie houdt in dat Rijkswaterstaat nieuwe natuur aanlegt om de vernielde natuur die de NNN status (Natuurnetwerk Nederland) heeft te compenseren.*
- *Boscompensatie houdt in dat de gekapte bomen worden gecompenseerd in de vorm van nieuwe bomen en nieuwe struiken. Boscompensatie vindt plaats in gebieden die zowel de NNN status heeft als in gebieden zonder NNN status.*

Het is mogelijk dat er bomen worden geplant in een nieuw aangelegd natuurgebied, ter compensatie van bos dat de NNN status heeft. Daarnaast worden bomen gecompenseerd zonder dat die als natuur (NNN status) te boek staan. Oftewel: natuurcompensatie gaat over natuur met een NNN status en een deel daarvan zijn bomen. Daarnaast zijn er bomen/bos/beplantingen die geen natuur zijn, omdat deze niet geplant zijn in een natuurgebied met een NNN status.

- Hoeveel wordt er in totaal aan natuur en bos gecompenseerd?

Reactie Rijkswaterstaat:

Hier komen wij op terug. Wij doen hiervoor navraag bij de natuurspecialist.

Reactie natuurspecialist: het huidige beeld is dat in totaal 42 hectare aan natuur dient te worden gecompenseerd. Dit dient te bestaan uit 20 hectare aan NNN-bos en 22 hectare aan NNN overig. De totale niet NNN boscompensatie opgave is 50 hectare. Hiervoor geldt dat circa 30 hectare binnen TB en 20 hectare buiten TB kan worden gecompenseerd.

**Rijkswaterstaat Grote
Projecten en Onderhoud**
Project knooppunt
Hoevelaken

Datum
18 juni 2019

6. Vervolg invulling Klankbordgroep

Mevr. Boers: hoe gaan wij de samenwerking met de KBG na de beëindiging met het contract van de aannemer vormgeven? De huidige aannemer heeft al een idee geopperd voor de voortgang KBG:

- Een KBG bijeenkomst ten tijde van het TB (vergelijkbaar qua opzet als tijdens het OTB).
- Daarna het inrichten van gebiedstafels (in kleinere gebieden inzoomen wat er speelt en daar vervolgens verder inrichting aan geven).
- Tot slot sparren over realisatievraagstukken.

Dit was een idee van de CA128, maar nu deze er na het TB niet meer is zullen wij zelf moeten gaan nadenken hoe wij dit vorm willen geven. Hoe denken jullie over het voorstel van de huidige aannemer?

- KBG stelt voor om eerst over thema's te praten en daarna eventueel in gebieden de relaties te onderkennen.
- Hinder is voor de KBG een belangrijk thema en het is belangrijk dat de aannemer voldoende tijd voor dit onderwerp reserveert.
- Nieuwe klankbordgroepleden zijn welkom (bijvoorbeeld voor de realisatiefase), maar voor de continuïteit is het ook belangrijk dat oudgedienden er bij betrokken blijven.

Vragen KBG:

- Hoe worden weggebruikers betrokken bij het project?

Reactie Rijkswaterstaat:

Rijksweggebruikers zijn een anonieme groep die moeilijk benaderbaar zijn. Er is wel afstemming over bereikbaarheid op het niveau van bedrijvenverenigingen, vervoersorganisaties, partners provincie en gemeenten, veiligheidsregio's en wegbeheerders van Rijkswaterstaat. Maar het zou een nieuw thema kunnen zijn voor de KBG.

- Bebording tijdens realisatiefase is een verantwoordelijkheid van aannemer. Is dit niet een groot risico?

Reactie Rijkswaterstaat:

De aannemer dient van te voren een plan in te dienen ten aanzien van bebording dat streng wordt getoetst door Rijkswaterstaat.

7. Nieuw contract project Hoevelaken

Dhr. Termaat: wat voor tips willen jullie meegeven voor het nieuwe contract?

- Er is een grote filedruk vanuit de provincie Gelderland naar de Randstad. Maak procedure vooral niet te lang.
- Geef aandacht aan goede communicatie, zowel naar de omgeving toe als naar raakvlakprojecten.
- Neem eisen op over hinder in het contract.

Afsluitende opmerkingen:

- Komen wij nog bij elkaar voor het TB? Dhr. Termaat: rondom de terinzagelegging van het TB komen we weer bij elkaar. Hoe en wanneer precies moeten wij nog over nadenken.
- Namens de KBG wil dhr. Weg Rijkswaterstaat bedanken voor deze avond en de openheid die het project heeft gegeven.

**Rijkswaterstaat Grote
Projecten en Onderhoud**

Project knooppunt
Hoevelaken

Datum

18 juni 2019